

Folkesundhedsprisen 2021

Bestyrelsen i Dansk Selskab for Folkesundhed uddeler hvert år Folkesundhedsprisen. Prisen kan gives til en person, et projekt, en institution eller en kommune for en særlig indsats på folkesundhedsområdet i Danmark.

I forbindelse med coronapandemien har vi set, at udsatte boligområder med mange borgere med etnisk minoritetsbaggrund har været særlig hårdt ramt ifm. smitte, begrænset adgang til sundhedskommunikation, flere indlæggelser og lavere vaccinationsdækning. I år går Folkesundhedsprisen til en person, som har gjort en særlig indsats for udsatte grupper under COVID-19 udbruddet i Danmark.

Denne person blev allerede sidste år valgt som modtager af Folkesundhedsprisen, men som I ved, blev Folkesundhedsdage omdannet til Folkesundhedsweb, og vi valgte at udskyde overrækkelsen af prisen. Så det er længe ventet, at jeg nu kan fortælle, at dette års Folkesundhedspris går til Morten Sodemann. Jeg vil derfor gerne invitere Morten op på scenen.

Morten - du er og har været meget synlig i debatten under COVID-19 og meget klar i din retorik, når det gælder overrepræsentationen af smitte blandt borgere med etnisk minoritetsbaggrund. Du har arbejdet meget aktivt på at modvirke den stigmatisering og udskamning, der har været af borgere fra udsatte boligområder.

Et utal af gange har du svaret igen, når fx politikere eller meningsdannere har sagt eller insinueret, at den høje smitte skyldes kulturforskelle eller asocial adfærd. Nej sagde du – den skyldes ulighed i sundhed, og du har forklaret meget tydeligt, hvordan uddannelsesniveau, bolig og arbejdsvilkår påvirker smitterisiko og håndtering af smitte. Du handlede også hurtigt ift. at få oversat Sundhedsstyrelsens råd om COVID-19 til diverse sprog.

Du er en ildsjæl og en stærk retoriker – både i tale og på skrift. Du har skrevet for på utallige debatindlæg og været i nationale og lokale medier under pandemien. Du er modig og ikke bange for at få fingrene i mulden. Og du stiller altid op. Et blandt mange citater fra dig, som vi er faldet over, lyder som følgende:

Vi elsker at give de fremmede, de fattige og de kortuddannede skylden for epidemier. Men det er hverken fair eller korrekt. Det er ikke minoriteternes kultur, der er problemet. Det er majoritetens kulturelle accept af ulighed i sundhed som et udtryk for en svag karakter, der er problemet. Dét er sandheden.

Og der bliver lyttet til dig. Dette afspejles fx i Magtens top-100 udgivet af Dagens Medicin. Her kåres de 100 mest magtfulde i sundhedsvæsenet, og der måles på dygtighed, energi og indflydelse. Du ligger flot i top-50.

Ud over at være underviser, forsker, debattør og oplægsholder er du ansat som overlæge og klinisk professor ved den velrenommerede indvandrermedicinske klinik på Odense Universitetshospital, som du også har været med til at opbygge, og du var den første professor i indvandrermedicin nogensinde i Danmark. Du er optaget af sundhedsprofessionelle og sundhedssystemers kommunikation, og hvordan denne kan forbedres til udsatte grupper. I dine lærebøger får du det teoretiske og det praktiske til at spille sammen og er på den måde retningsgivende på feltet. Du er også næstformand i Dansk Selskab for Indvandrersundhed, som arbejder for fremme sundheden blandt borgere med etnisk minoritetsbaggrund, udvikle sundhedsvæsenet og bidrage til at reducere den stigende ulighed i sundhed.

Med Folkesundhedsprisen vil vi gerne anerkende dit store og vigtige arbejde med at skabe opmærksomhed om udsatte grupper under coronapandemien og dit bidrag til løsninger i praksis. I samme moment har du formået at gøre opmærksom på, at uligheden desværre ikke er en ny problemstilling – den er blot blevet tydeliggjort under coronapandemien. Vi håber aldrig, at du tier stille. Tusind tak for din store indsats for folkesundheden Morten! Tillykke med årets Folkesundhedspris!